

Ello tenido en cuenta y recordando además la profunda verdad que en sí encierran estos refranes populares «por las visperas se conoce al santo», «por el hilo se saca el ovillo», «de aquellos polvos esos lodos», podemos con fundamento conjeturar y presumir que, agravándose más y más el malestar social al presente por doquier reinante, la cuestión de referencia venga a ser en porvenir no muy lejano: guerra social que se extienda en muchos horizontes y cuyos ecos se perciban en todas las latitudes del mundo conocido; bien pudiera ser revolución sangrienta y nunca visita en cuya comparación—como ha dicho un escritor vidente—resultaran un idilio las pasadas guerras y revoluciones; mucho de temer es que el amago, arriba dicho de tempestad, se convierta al fin en horripilante tormenta que en oleadas de sangre destruya, cual torrente arrollador, todo lo existente: las personas y las cosas, las jerarquías sociales, todos los grandes principios éticos y gubernativos del mundo civilizado.

Y entonces, aunque por imposible no fueran de larga duración sus efectos, el desenlace final con sus últimas consecuencias del problema dicho serían: sangre, ruinas, cenizas en lo material; y en el orden *moral* fusilamiento del legítimo principio de autoridad; entronizamiento del despotismo anárquico; dictadura feroz de una minoría contra una fuerte mayoría en cantidad y en calidad; predominio absoluto de la fuerza bruta; desenfreno el más licencioso en las costumbres; el ateísmo por último, más impúdico en religión con el consiguiente escarnio y persecución de toda idea religiosa, que es a la postre el fundamento y sostén de toda paz y cultura verdadera y armonía estable social en el mundo.

¡Que no experimente la pobre humanidad tanta posible desventura y hecatombe!

J. C. P.

## Caritat i patriotisme

La manifestació més cordial del patriotisme, que li serveix de plasmació concreta i de imatge representativa susceptible de amplificacions concèntriques per les que se'ns fa visible el concepte i el sentiment patriòtic general, es la predicció per el poble nadiu.

Tenen totes les afeccions patriòtiques un sentit optimiste, que no, per això, viu enganyat exagerant la valúia del terror, ni sobreposantlo

indegudament sobre altres pobles, sino que es, mellor, un desitj inefable de perfeccionament, que'ns fa somniar per lo que estimem com més nostre, totes les perfeccions que en l'ideal s'inclouen, i que, malaventuradament no sempre prenen realitat.

Cal que'ls fills de Granollers reflexionem un xic sobre un espectacle que a nosaltres no'ns impressiona perquè'ns hi ha fet habitar la seva contemplació diària, però que indubtablement sorprèn a qui, de cop o molt de tart en tart, veu les coses nostres.

Un exemple massa significatiu es el del cementiri vell. Desde la estació de Fransa tothom veu lo que es més dolorós que la mort i més trist que una necròpolis. Pitjor que la contemplació de la mort i dels seus dominis, es un cementiri abandonat com el nostre. La mort es inevitable; indispensable el camp sagrat. Mes la profanació de un i altre per deixadesa; les parets derruïdes, els ossaris esberlats; l'arrasament dels arbres; la depauperació i enrunament de lo que ha de desapareixer passant a involucrar-se en el nou cementiri, o ha de conservar-se dignament per respecte als difunts si es que el parentiu amb ells no sap suscitar-nos devoció i estima, es un estigma que's deu esborrar.

No vull en aquest moment relacionar l'assumppte de que fins ara vinc parlant incidentalment, amb les possibilitats de reformes urbanes ni del seu lligat amb empreses i obres que, tenint una finalitat que surt del territori local, poden afectar-lo extraordinàriament.

En parlo tant sols amb referència a la pròpia estimació que hem de estendre a tot quant interessa a la vila.

I es també per aquest mateix sentiment que jo vinc a recordar als meus paisans lo que tots saben i ningú diu.

Tothom ha contemplat amb emoció, i amb orgull ha ensenyat als forasters, l'edifici o edificis que han de ser Hospital i Assil.

Malalts i vells sojornen avui en un casal ruïnós i humit, tant com inadequat. Un petit esforç per part de tots els fills de Granollers permetria aposentarlos prompte en el nou local, ben situat, airejat i soleyat i expressament construït.

Els malalts deixarien lo que veuen tant ruïnós com la seva còrpora flagellada.

Els vells assilats deixarien lo que sembla presó per una nova estada més afalagadora.

Les santes Germanes que voluntariament, per Deu i la Caritat, han escollit el camí del sacrifici i les privacions, no haurien de fer, com ara, el vot tàcit de sacrificar també la seva salut.

Pot tenir tot això fàcil remei. No's pot creure